Raadsinformatie

Zaaknummer:	21Z01432	Opsteller:
Documentnummer:	21.0030323	R. Nassár
Team:	Eenheid Ontwikkeling en strategie	
Datum:	8 november 2021	
Aan:	Gemeenteraad	
Van:	College	Portefeuillehouder: A.J. Prins
Onderwerp:	stand van zaken Wet inburgering 2021	
Naar aanleiding van:	Oordeelsvormende raadsvergadering van 2 november 2021	

Geachte raadsleden,

Tijdens de oordeelsvormende raadsvergadering van 2 november 2021 heeft u aangegeven geïnformeerd te willen worden over de stand van zaken met betrekking tot de invoering van de Wet Inburgering 2021 vanaf januari 2022. De afgelopen periode is er vanuit het Rijk veel onduidelijkheid geweest over een aantal onderdelen uit de wet, waardoor de voorbereidingen vertraging hebben opgelopen. Zo hebben gemeenten aangegeven dat de vergoeding vanuit het rijk voor de onderwijsroute niet toereikend is en was er discussie over het afleggen van de leerbaarheidstoets. We proberen de opgelopen vertraging in te lopen zodat per 1 januari 2022 onze nieuwe inwoners te laten starten met de inburgering zodat zij zo snel mogelijk volwaardig kunnen participeren in de samenleving.

Zoals ook aangegeven in de raadsinformatiebrief van 25 juni jl. werken we op onderdelen samen met de 14 Twentse gemeenten, in NOT verband en/of pakken we onderwerpen lokaal op. In deze raadsinformatiebrief geven we per onderdeel aan wat de stand van zaken is.

Brede intake en PIP
De brede intake en het Plan Inburgering en Participatie (PIP) zijn belangrijke onderdelen van de nieuwe wet. De integraal consulenten van het Team Werk en Inkomen van onze gemeente zijn verantwoordelijk voor beide onderdelen. Het doel van de brede intake is om een zo goed mogelijk beeld te krijgen van de inburgeringsplichtige en de leerroute te kunnen kiezen die het beste bij hem of haar past. Een vast onderdeel van de brede intake is de leerbaarheidstoets. Deze dient door een onafhankelijke partij te worden afgenomen. Wij zijn in gesprek met een aantal partijen, zodat we de uitvoering van de leerbaarheidstoets extern kunnen beleggen. Voor de uitvoering van de brede intake en PIP worden procesafspraken gemaakt.

Financiële ontzorging en zelfredzaamheid
Een van de nieuwe taken van de gemeenten is het financieel ontzorgen van statushouders. De verplichte, wettelijke ontzorging bestaat uit het vanuit de bijstandsuitkering betalen van de huur, gas, water en stroom en de verplichte zorgverzekering voor minimaal 6 maanden door de gemeente. Samen met een aantal Twentse gemeenten hebben we de voorkeur uitgesproken om dit te laten uitvoeren door de Stadsbank Oost Nederland. We zijn aan het onderzoeken of de Stadsbank deze taak op zich kan nemen en hiervoor een passend product voor statushouders kan aanbieden.

Er bestaat een risico dat statushouders na de periode van financiële ontzorging alsnog met financiële problemen geconfronteerd worden. Het is daarom van groot belang hun financiële zelfredzaamheid te stimuleren, zodat zij uiteindelijk zelfstandig financiële afwegingen kunnen maken en hun financiën op korte termijn en lange termijn in balans te kunnen houden. In een aantal Twentse gemeenten waaronder de gemeente Losser loopt momenteel een pilot van Humanitas om de financiële zelfredzaamheid van statushouders te stimuleren. Het aanbod bestaat uit 7 bijeenkomsten in eigen taal waarbij de statushouder leert om bijvoorbeeld zelfstandig een huishoudboekje bij te houden, hoe je de rekeningen digitaal kunt betalen etc. Na afloop van de pilot (eind november 2022) evalueren we het aanbod en besluiten we wat het vervolg zal zijn.

Module arbeidsmarkt en participatie (MAP)
Binnen de MAP brengt de statushouder de eigen competenties en arbeidskansen in beeld. Voor de MAP geldt dat we dit in regionaal verband oppakken. Er wordt nog gewerkt aan het volledig maken van de modules.

Leerroutes uit het nieuwe stelsel
Er zijn 3 leerroutes in het nieuwe inburgeringsstelsel:

- Onderwijsroute: gericht op inburgeraars met potentie om door te stromen naar het regulier onderwijs.
- De B1 route: gericht op inburgeraars die in drie jaar Nederlands op minimaal B1 niveau leren.
- De zelfredzaamheidsroute ofwel de Z-route: gericht op inburgeraars voor wie de andere routes niet haalbaar zijn.

De inkoop van de onderwijsroute doen we samen met de 14 Twentse gemeenten. Begin dit jaar zijn we gestart met de aanbesteding. Echter bleek al snel dat de toegekende middelen á €10.000 per deelnemer niet toereikend zijn om de onderwijsroute in te kunnen kopen. Gemeenten hebben dit signaal afgegeven aan het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW). In opdracht van het ministerie heeft onderzoeksbureau AEF een onafhankelijk onderzoek gedaan naar de financiële middelen die nodig zijn om de onderwijsroute te kunnen bekostigen. AEF geeft aan dat per deelnemer de kosten voor de onderwijsroute geraamd worden op €15.686- €18.220 plus reiskosten. Aan de hand van dit onderzoek is het ministerie afgelopen week weer in gesprek getreden met de VNG. We wachten de landelijke ontwikkelingen af alvorens de aanbesteding voor deze route te hervatten.

De B1 route hebben regionaal aanbesteed, waarbij elke subregio in percelen is verdeeld. De aanbesteding is reeds afgerond en per perceel hebben verschillende aanbieders de aanbesteding gegund gekregen. Voor het perceel Noord Oost Twente worden binnenkort de raamovereenkomsten gesloten.

Voor de Z-route geldt dat er 800 uur taalonderwijs gegeven moet worden en 800 participatie. In NOT verband zijn we in gesprek met een taalaanbieder en de drie lokale welzijnsorganisaties om dit traject vorm te geven.

Participatieverklaringstraject
Het PVT bestaat, net zoals in het huidige inburgeringsstelsel, voor alle statushouders uit twee onderdelen: een inleiding in de kernwaarden van Nederland en de ondertekening van de participatieverklaring. Deze zal, net als nu het geval is, worden uitgevoerd door impuls/Palet.

Financiën
Voor de implementatie van de Wet inburgering krijgen we van het rijk uitvoeringsbudget. Daarnaast krijgen we voor de leerroutes en de andere onderdelen een financiële tegemoetkoming. Zoals boven aangegeven weten we dat de financiële middelen voor de onderwijsroute niet toereikend zullen zijn. Hierover lopen momenteel gesprekken tussen het ministerie en de VNG.

In de Programmabegroting 2022 hebben we het voornemen uitgesproken om de resterende reserve Inburgering vrij te laten vallen. Dit in verband met een andere financieringsstructuur van de nieuwe wet. Over dit voornemen zijn in de oordeelsvormende vergadering van 2 november jl. de nodige opmerkingen gemaakt. Met de komst van de nieuwe wet en het anders inrichten van de inburgering en integratie in onze gemeente is het wellicht verstandig om de reserve huisvesting statushouders á €74.000 voor het komend jaar nog te reserveren voor dit doel. Daarnaast is met de grote stroom vluchtelingen en de druk op de AZC's gemeenten gevraagd om statushouders versneld te huisvesten, waardoor extra kosten kunnen ontstaan die we vanuit de reserve kunnen dekken.

Nota bene
We hebben besloten om geen apart beleidsplan inburgering te maken maar dit onderdeel mee te nemen in het integraal Beleidsplan sociaal domein. We zijn momenteel bezig met het ontwikkelen van een uitvoeringsplan Wet Inburgering. Zodra deze door ons college is vastgesteld informeren wij u hierover. Daarnaast liggen de beleidsregels Wet inburgering 2021, gemeente Losser ter advisering bij de participatieraad sociaal domein van de gemeente Losser. Ook over dit document zullen we uw raad informeren na vaststelling door ons college naar verwachting begin december.